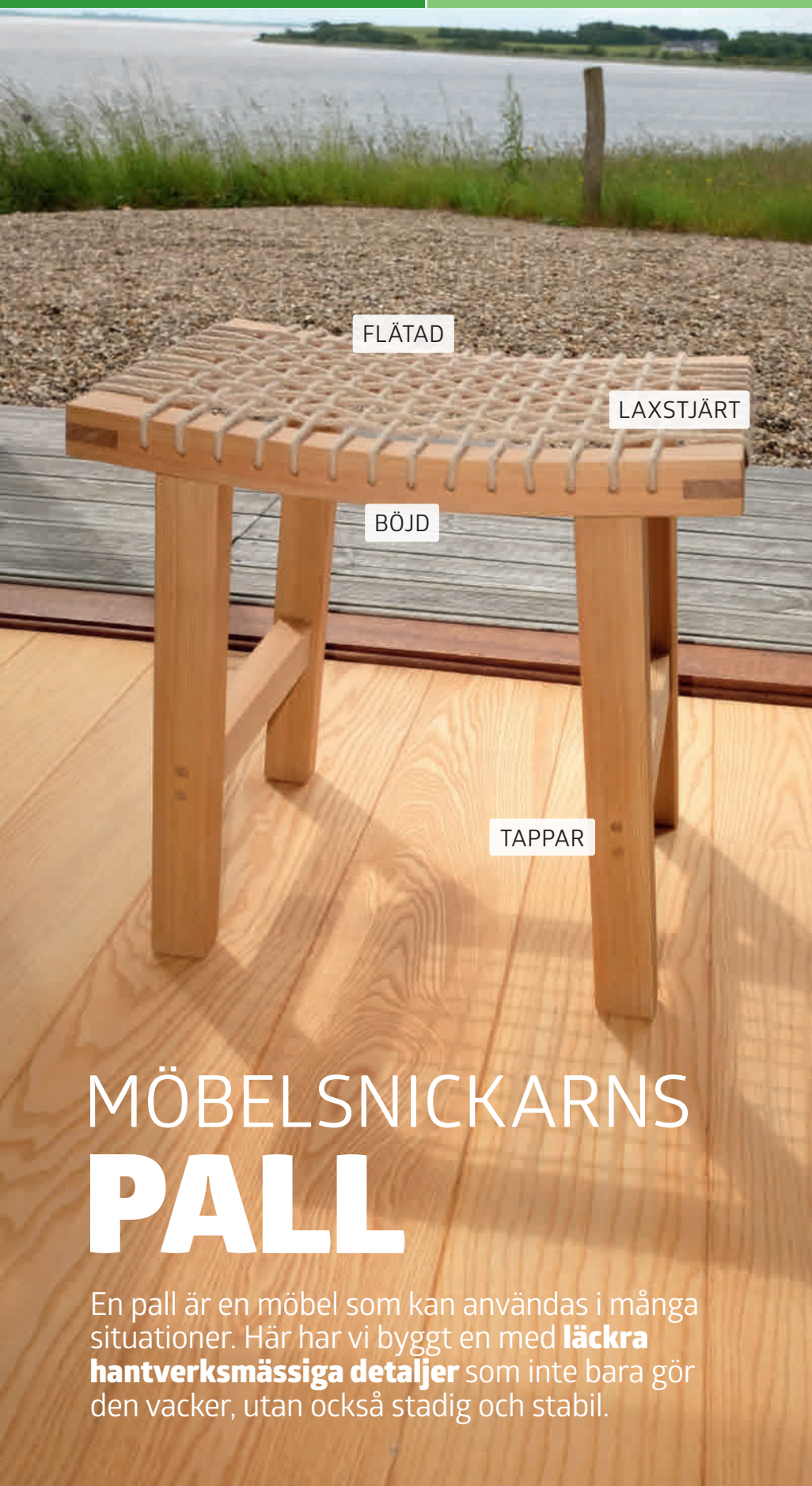

MÖBELSNICKARNES PALL

En pall är en möbel som kan användas i många situationer. Här har vi byggt en med **läckra hantverksmässiga detaljer** som inte bara gör den vacker, utan också stadig och stabil.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Att tillverka sitt eget limträ är en utmaning och det krävs noggrannhet för att få flätningen helt spänd.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

1 dag totalt, men det blir ett par dagars torktid däremellan.

PRIS

Ca 600 kr.

MATERIAL

1 regel, 45 x 45 mm, 360 cm
(sågas till ribbor på 12 x 45 mm och sätts ihop till limträ till sitsen):

- 2 böjda delar (A) à 45 cm
- 2 raka änddelar (B) à 34 cm
- 4 ben (C) à 40 cm
- 2 tvärsålar (D) à 27 cm
- Plywood till mall

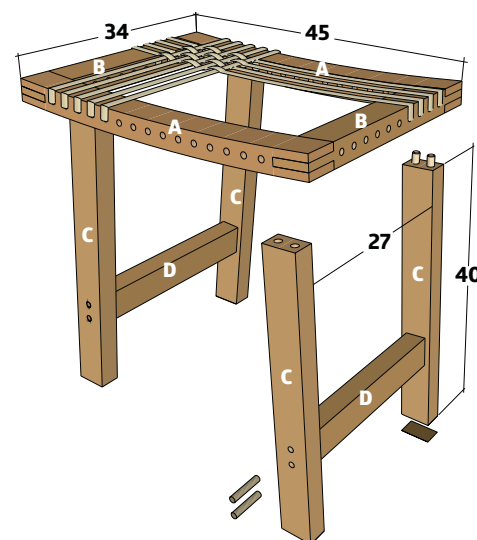
Dessutom:

- PU-lim och små spik
- Tappar: 8 st 8 mm, 8 st 10 mm
- Vax och små läderbitar
- Snöre, ca 15 meter

SPECIALVERKTYG

- Japansåg

Pallen består av en böjd flätad sits (A och B) och två par ben (C och D). Både ben och tvärsålar mellan benen fästs med tappar.

Sitsens ram

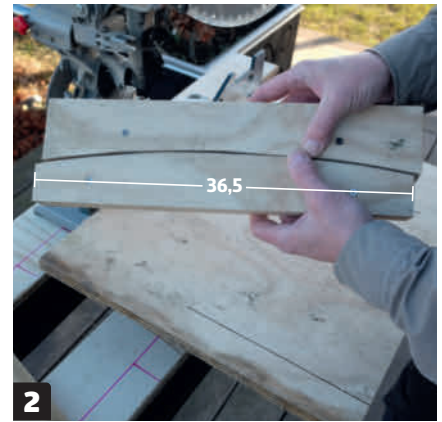
Pallens sits består av en träram som monteras ihop med ribbor av limträ. Här kapar vi ribborna själva från 45 x 45 mm regler. För att forma träet behöver du bygga en mall med den form du vill att limträet ska ha, där det kan spännas fast i 24 timmar.

Värm ribborna i en 125°C ugn med vattenbad i ca 30-40 minuter innan de monteras, så att de blir mer böjliga och lättare att arbeta med.

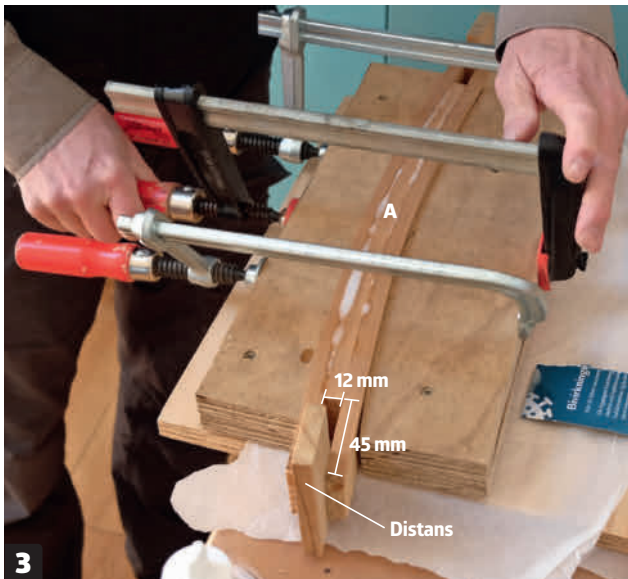
Delarna sammanfogas med ribbor som är lite för stora. Såga av överskotts-virket i slutet. Innan limning är det bra att göra en provmontering.

Ribbor av regel sågas ut på bordscirkel-sågen. Regeln är 45 x 45 mm och sågas i 12 mm smala ribbor. Du kan också köpa färdiga ribbor i samma tjocklek.

Gör en mall av plywood för den böjda sitsen som ska tillverkas av de tunna ribborna. Var och en av de två böjda delarna består av två plywoodsivor som sammanfogas med skruvar så att de blir 36 mm tjocka.

De böjda limträbitarna (A) monteras.

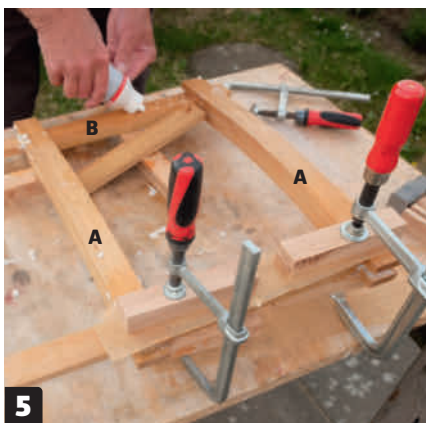
Stryk på PU-lim på de uppvärmda listerna och spänn fast dem i mallen med tvingar. Den nedre delen av mallen fästs på en plywoodsivor med några små distanser och ett lager bakplåts-papper emellan så att limträet kan tas bort efter 24 timmar.

Lägg till distanser i ändarna för att säkerställa att mellanrummet är 12 mm.

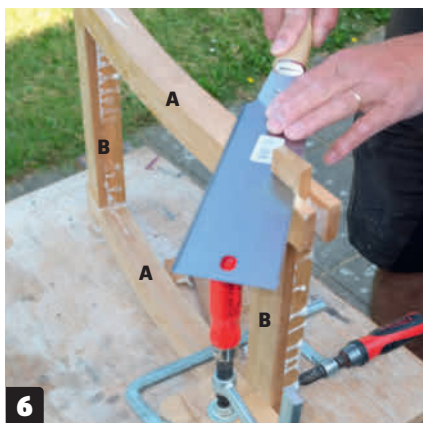

Sätt även ihop de raka delarna (B).

Mittribban ska vara lång så att en tapp kan göras. Till en början limmas endast två ribbor ihop. Den sista delen limmas på när ramen till sitsen monteras ihop.

Ramen monteras när limträdelarna (A och B) är torra efter 24 timmar. Kontrollera att de är lika tjocka, 36 mm. Om inte, slipa lite. Limma fast den sista delen av B-delarna med PU-lim och spänn fast den.

Överflödigt trä i ändarna tas bort med en japansåg. Ta också bort skummet från PU-limmet. Det är en bra idé att ta bort limmet innan det hårdnar - du kan göra detta med en fuktig, hårt urvriden trasa.

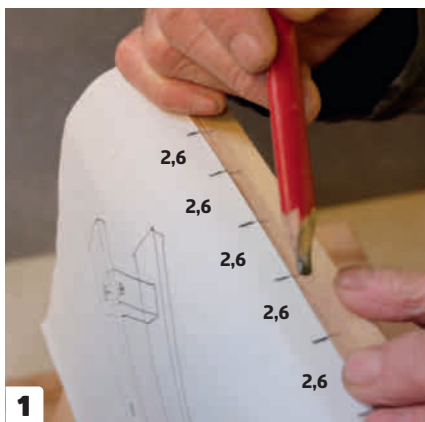

Ramen slipas och kanterna rundas lite, så att de blir mindre känsliga för slag. En smidig excenterslip kan komma åt i alla skrymslen och vrår och är perfekt för jobbet.

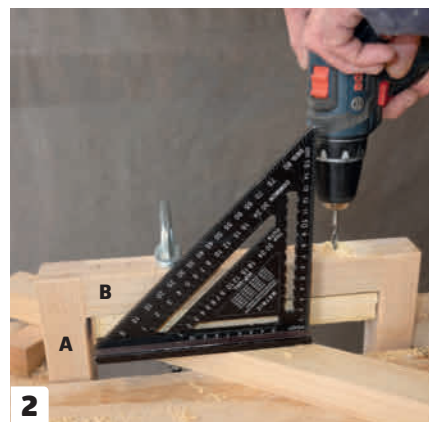
Hål och ben

Nu är det dags för precisionsarbete. Hålen i ramen för den flätade sitsen måste sitta på exakt samma avstånd från varandra. Det kan du göra genom att rita efter en mall.

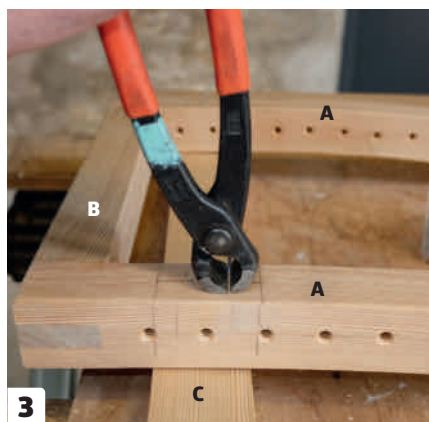
Benen och tvärsåarna mellan benen ska monteras med tappar. De måste också passa exakt så att du får en fin finish. Här markerar vi tapparnas position med små spikar som gör små markeringar i ändarna på benen så att du vet var du ska borra för tapparna. Kom ihåg att göra ett djupstopp på borret, t.ex. med tejp för att markera hur djupa hålen ska vara.

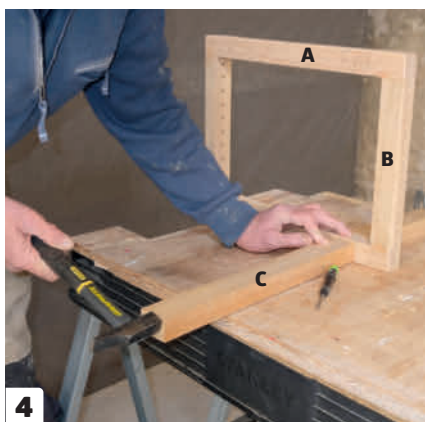
Markera för hål på ramen så att du kan borra hål och fläta sitsen. Om du ritar upp hålets placering på ett papper är det lätt att överföra måtten. Det ska vara 14 hål på långsidorna och 10 på kortsidorna.

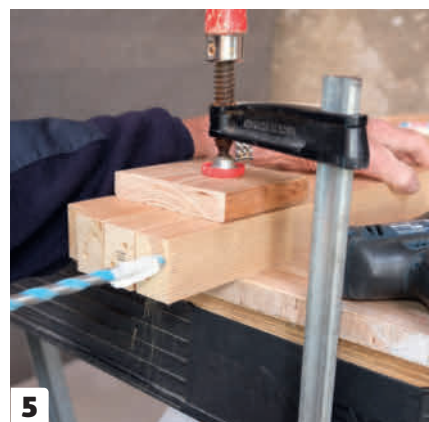
Borra hålen, gärna efter en snabbvinkel, så att du inte borrar snett ner i ramen. Hålen är 4 mm och alla är något försänkta. Placera en tråkloss under för att förhindra att hålen fransar sig på undersidan.

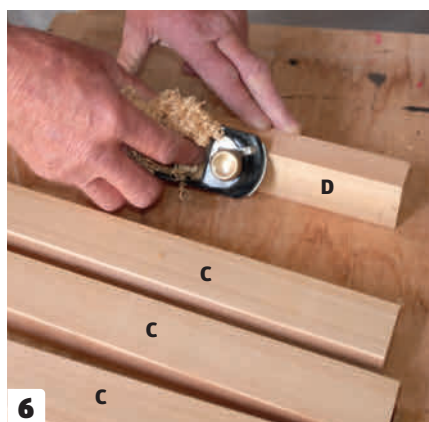
Markera på ramen var benen (C) ska fästas. De ska monteras med två tappar i varje fog - en på vardera sidan om hål nr 2. Sätt en 2 mm spik här och knipsa av den så att den bara sticker upp några mm.

Placera benets ände mitt för de två spikarna. Lägg sedan en kloss mot benet i andra änden, så att du inte gör några märken, och banka den mot spikändarna med en hammare. Då har du markeringar för tapparna.

Borra för tapparna i benen. Förborra först med ett 5 mm borrar för att hindra att träet spricker, sedan ett 10 mm borrar (samma som pluggarna). Hålet ska vara 2,5 cm djupt. Markera djupet med tejp på borret.

Benen (C) och de två tvärsåarna (D) rundas i kanterna eftersom runda kanter inte är så känsliga för stötar som vassa. Det är smart att göra detta nu - innan pallen monteras - så att du kan komma åt lätt.

Benen sätts ihop och fästs i ramen. Tvärså (D) fästs mellan benen med lim och synliga tappar (8 mm). Benen fästs också med tappar (10 mm) i ramen (A och B), men här är tapparna dolda. Såga av den överflödiga delen av tapparna till tvärså (D) och slipa ytan jämn.

Sits och finish

Pallens ben ska kapas till samma längd och ha god kontakt med golvet med hela benets ändyta. Detta gör pallan stabil och bekväm att sitta på.

Den flätade sitsen görs med ett plastsnöre som liknar hampa, vilket ger pallan en naturlig look. Du behöver två snören - ett 10 meter långt för den korta ledden av sitsen och ett 5 meter långt för den långa ledden. Trä snöret genom hålen med en "nål" av tejp.

Innan du flätar sitsen är det en bra idé att ytbehandla träet - här vaxar vi det.

1

Justera benhöjden, så att pallan står jämnt på alla fyra benen. Ställ pallan på ett jämnt underlag och markera benens längd och gör en rak linje, t.ex. med en bit plywood.

2

Kapa benen så att de blir lika långa. Spänn fast pallan med ett par tvingar medan du sågar med japansågen som ger fina, jämna snitt.

3

Försänk de två hörnhålen i ramen där snöret för den flätade sitsen ska börja och sluta. Här blir plats för knuten på snöret, som kommer att bli dold.

4

Slipa pallan med excenterslipen en sista gång på alla ytor. Se till att maskinen är igång hela tiden för att undvika spår i träet.

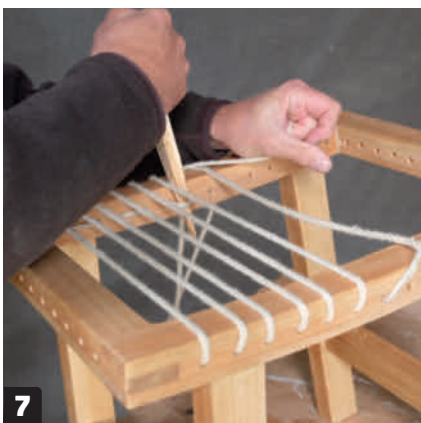
5

Här limmas läderbitar under benen så att pallan inte repar golvet när du flyttar runt den. Klipp till läderbitarna så att de är något mindre än ändytorna.

6

Pallen vaxas en gång överallt innan sitsen flätas. Vaxytan gör pallan mer tålig mot fläckar och lättare att rengöra. Du kan också efterbehandla med olja, såpa eller lack.

7

Fläta sitsen. Du behöver ett snöre på ca 10 meter för att fläta sitsen på den korta ledden. Gör en knut i änden och trä snöret genom hålen i ramen. Se till att dra åt snöret ordentligt. Använd t ex en träkil till hjälp.

8

Dra snöret genom hålen på den långa ledden, för att skapa ett flätat mönster. Här ska snöret bara vara 5 meter långt. Trä det genom hålen med en "nål" av tejp som fästs på snöret.